

Laidiens: **18.10.2012., Nr. 165**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2012/165.1**

Ministru kabineta noteikumi Nr.668

Rīgā 2012.gada 25.septembrī (prot. Nr.53 45.§)

Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Augstskolu likuma
9.panta pirmo daļu, 55.³ panta devīto daļu un
Izglītības likuma 14.panta 8. un 10.punktu un 27.pantu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. augstskolu un koledžu akreditācijas kārtību;
- 1.2. studiju virzienus augstākajā izglītībā;
- 1.3. studiju virzienu akreditācijas un ārpuskārtas akreditācijas kārtību;
- 1.4. augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas lapu paraugus;
- 1.5. kritērijus, pēc kuriem akreditācijas procesā vērtē studiju virzienus;
- 1.6. studiju akreditācijas komisijas izveidošanas nosacījumus, tiesības un pienākumus.

II. Augstskolas un koledžas akreditācijas kārtība

2. Lēmumu par augstskolas vai koledžas akreditāciju pieņem Augstākās izglītības padome (turpmāk – padome), ja lēmuma pieņemšanas dienā ir akreditēta ne mazāk kā puse no studiju virzieniem, kuros augstskola vai koledža īsteno studiju programmas.

3. Augstskolu un koledžu novērtēšanu organizē Izglītības un zinātnes ministrijas pilnvarota institūcija, kura ir izvēlēta atklātā konkursā un ar kuru Izglītības un zinātnes ministrija noslēdz deleģēšanas līgumu (turpmāk – pilnvarotā institūcija).

4. Lai augstskolu vai koledžu akreditētu, augstskola vai koledža iesniedz pilnvarotajā institūcijā iesniegumu par augstskolas vai koledžas akreditāciju (turpmāk – iesniegums).

5. Iesniegumā norāda:

- 5.1. augstskolas vai koledžas nosaukumu;

5.2. augstskolas vai koledžas juridisko adresi un tālruņa numuru;

5.3. augstskolas vai koledžas filiāles, to adreses un tālruņu numurus;

5.4. augstskolas vai koledžas reģistrācijas numuru Izglītības iestāžu reģistrā;

5.5. tās personas vārdu, uzvārdu un amatu, kuru augstskola vai koledža pilnvarojusi kārtot ar augstskolas vai koledžas akreditāciju saistītos jautājumus.

6. Iesniegumam pievieno:

6.1. augstskolas vai koledžas pašnovērtējuma ziņojumu, kurā iekļauj šo noteikumu 1.pielikumā minēto informāciju;

6.2. augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla pēdējo piecu gadu recenzējamās izdevumos publicēto svarīgāko zinātnisko publikāciju un radošo aktivitāšu (mākslas studiju virzienam) sarakstu;

6.3. studējošo un darba devēju aptauju rezultātus. Pilnvarotā institūcija izstrādā un padome apstiprina studējošo un darba devēju aptaujā ietveramos obligātos jautājumus;

6.4. studiju līguma paraugu;

6.5. dokumentus, kas nosaka studējošo pašpārvaldes statusu un finansēšanas kārtību;

6.6. informāciju par ārzemnieku studiju iespējām un nosacījumiem;

6.7. apliecinājumu, ka maksa par augstskolas vai koledžas akreditāciju ir ieskaitīta pilnvarotās institūcijas bankas kontā.

7. Iesniegumu un tam pievienotos dokumentus augstskola vai koledža iesniedz elektroniskā vai papīra formā.

Elektroniskā formā iesniegtu iesniegumu un tam pievienotos dokumentus paraksta ar drošu elektronisko parakstu saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumā noteiktajiem nosacījumiem. Iesniegumu un tam pievienotos dokumentus iesniedz valsts valodā ar tulkojumu angļu valodā. Strīdu gadījumā valsts valodā iesniegtie dokumenti prevalē pār dokumenta tulkojumu angļu valodā.

8. Iesniegumu un tam pievienotos dokumentus paraksta augstskolas rektors vai koledžas direktors. Iesniedzamo dokumentu kopai pievieno satura rādītāju.

9. Pilnvarotā institūcija pārbauda iesniegumu un tam pievienotos dokumentus un, ja nepieciešams, pieprasa trūkstošo informāciju. Minēto informāciju augstskola vai koledža iesniedz pilnvarotajā institūcijā 30 dienu laikā pēc tās pieprasīšanas.

10. Lai novērtētu augstskolu vai koledžu, padome izveido novērtēšanas komisiju un apstiprina tās sastāvu.

Novērtēšanas komisijas sastāvā ir vismaz pieci eksperti, no kuriem viens ir Latvijas Studentu apvienības deleģēts pārstāvis, viens ir Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģēts pārstāvis un vismaz viens eksperts ir no ārvalstīm. Novērtēšanas komisijas ekspertus, izņemot Latvijas Studentu apvienības un Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētos ekspertus, izvēlas pēc nejaušības principa no vismaz 10 piedāvātajiem ekspertiem, kuru kvalifikācija atbilst kādam no attiecīgajiem studiju virzieniem augstskolā vai koledžā.

11. Novērtēšanas komisijas darbā bez balsstiesībām var piedalīties Latvijas Studentu apvienības, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības, Izglītības un zinātnes ministrijas, kā arī padomes ieteikti novērotāji. Latvijas Studentu apvienības, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības un padomes ieteikto novērotāju sastāvu padome apstiprina vienlaikus ar novērtēšanas komisijas ekspertu sastāvu.

12. Novērtēšanas komisija, ņemot vērā šo noteikumu 2.pielikumā minētos augstskolu un koledžu vērtēšanas kritērijus, kā arī padomes apstiprināto un tās mājaslapā publicēto augstskolu un koledžu novērtēšanas metodiku, izvērtē augstskolas vai koledžas iesniegumu un tam pievienotos dokumentus, kā arī faktiskos apstākļus augstskolā vai koledžā. Ja novērtēšanas komisijas rīcībā nav pietiekamas informācijas, lai sniegtu vispusīgu un objektīvu atzinumu, tā pieprasa papildu informāciju.

13. Katrs novērtēšanas komisijas eksperts sniedz atzinumu, ņemot vērā šo noteikumu 2.pielikumā minētos augstskolu un koledžu vērtēšanas kritērijus.

14. Novērtēšanas komisija sagatavo kopīgo atzinumu, ņemot vērā šādus informācijas avotus:

14.1. augstskolas vai koledžas pašnovērtējuma ziņojumu;

14.2. studējošo un darba devēju aptaujas rezultātus;

14.3. informāciju, ko sniegusi tās nozares uzraugošā institūcija, kurā attiecīgā augstskola vai koledža īsteno studiju programmas un kurai deleģētas uzraudzības funkcijas reglamentēto profesiju jomā (turpmāk – uzraudzības institūcija), kā arī Izglītības kvalitātes valsts dienesta, drošības dienestu un novērotāju sniegto informāciju par augstskolas vai koledžas darbību, ja ir šāda informācija;

14.4. Valsts ieņēmumu dienesta izziņā sniegto informāciju par nodokļu samaksu, ko veikusi attiecīgā augstskola vai koledža;

14.5. novērtēšanas komisijas ekspertu individuālos atzinumus;

14.6. rezultātus, kas iegūti novērtēšanas komisijas ekspertu vizītē augstskolā vai koledžā;

14.7. augstskolas akadēmiskā personāla pēdējo piecu gadu recenzējamās izdevumos publicēto svarīgāko zinātnisko publikāciju un radošo aktivitāšu (mākslas studiju virzienam) sarakstu;

14.8. dokumentus, kas nosaka studējošo pašpārvaldes statusu un finansēšanas kārtību;

14.9. informāciju par ārzemnieku studiju iespējām un nosacījumiem;

14.10. studiju līguma paraugu.

15. Novērtēšanas komisija kopīgo atzinumu apspriež ar attiecīgās augstskolas vai koledžas vadību, kā arī akadēmiskā personāla un studējošo pārstāvjiem.

16. Ņemot vērā šo noteikumu 15.punktā minētās apspriedes rezultātus, novērtēšanas komisija precizē kopīgo atzinumu un četru mēnešu laikā pēc iesnieguma iesniegšanas pilnvarotajā institūcijā atzinumu iesniedz pilnvarotajā institūcijā.

17. Padome iepazīstas ar augstskolas vai koledžas iesniegtajiem dokumentiem, ar novērtēšanas komisijas sagatavoto kopīgo atzinumu, novērtēšanas komisijas ekspertu individuālajiem atzinumiem un, ja nepieciešams, ar faktiskajiem apstākļiem augstskolā vai koledžā.

18. Lēmumu par augstskolas vai koledžas akreditāciju padome pieņem Augstskolu likumā noteiktajā termiņā. 10 darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas padome nosūta lēmumu augstskolai vai koledžai un Izglītības un zinātnes ministrijai.

19. Pamatojoties uz padomes lēmumu par augstskolas vai koledžas akreditāciju, Izglītības un zinātnes ministrija sagatavo un izsniedz augstskolai vai koledžai akreditācijas lapu, kura noformēta atbilstoši šo noteikumu 3.pielikumam, kā arī reģistrē minēto akreditācijas lapu.

20. Padome lēmumu par atteikumu akreditēt augstskolu vai koledžu var pieņemt, ja:

20.1. novērtēšanas komisijas kopīgais atzinums vai eksperta individuālais atzinums ir negatīvs. Ekspertu atzinums var tikt uzskatīts par negatīvu, ja kādā no tā daļām tiek identificēta risināma problēma;

20.2. augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija neatbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām;

20.3. studiju, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), materiāltehniskā, finansiālā bāze neatbilst studiju programmu īstenošanas nosacījumiem;

20.4. tiek pārkāpti noteikumi, kas saistīti ar studējošo pašpārvaldes autonomiju, finansēšanu un tiesībām;

20.5. augstskolas vai koledžas darbībā ir konstatēti normatīvo aktu vai saistošo starptautisko standartu pārkāpumi vai saņemts uzraudzības institūcijas negatīvs vērtējums par normatīvo aktu vai saistošo starptautisko standartu ievērošanu, ja attiecīgo normatīvo aktu vai saistošo starptautisko standartu ievērošanas uzraudzība ir šīs institūcijas kompetencē.

21. Ja padome ir pieņēmusi lēmumu atteikt akreditāciju augstskolai vai koledžai, augstskola vai koledža var atkārtoti iesniegt iesniegumu ne agrāk kā sešu mēnešu un ne vēlāk kā gada laikā pēc minētā lēmuma pieņemšanas.

22. Ja tiek pieņemts lēmums par atkārtotu atteikumu akreditēt augstskolu vai koledžu un tas ir kļuvis neapstrīdams vai stāties spēkā Izglītības un zinātnes ministrijas kā augstākas iestādes lēmums, vai ja augstskola vai koledža gada laikā pēc lēmuma pieņemšanas par atteikumu akreditēt šo augstskolu vai koledžu neiesniedz jaunu iesniegumu, augstskolas vai koledžas dibinātājs pieņem lēmumu par augstskolas vai koledžas reorganizāciju vai likvidāciju, kā arī nodrošina (tai skaitā finansiāli) augstskolas vai koledžas studiju programmās studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvī citā attiecīgās augstskolas vai koledžas, vai citas augstskolas vai koledžas studiju programmā.

23. Padomes lēmumu par sākotnējo vai atkārtoto atteikumu akreditēt augstskolu vai koledžu var apstrīdēt Izglītības un zinātnes ministrijā. Izglītības un zinātnes ministrijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

III. Studiju akreditācijas komisijas izveidošana, tās tiesības un pienākumi

24. Izglītības un zinātnes ministrs apstiprina Studiju akreditācijas komisijas personālsastāvu un ieceļ tās priekšsēdētāju, vietnieku un sekretāru, kā arī apstiprina Studiju akreditācijas komisijas nolikumu.

25. Studiju akreditācijas komisijas sastāvā iekļauj:

25.1. vienu padomes pārstāvi;

25.2. vienu Latvijas Zinātnes padomes pārstāvi;

25.3. vienu Latvijas Koledžu asociācijas pārstāvi;

25.4. vienu Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvi;

25.5. vienu Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības pārstāvi;

25.6. vienu Latvijas Studentu apvienības pārstāvi;

25.7. divus Rektoru padomes pārstāvjus (viens – valsts dibināto augstskolu pārstāvis, otrs – privātpersonu dibināto augstskolu pārstāvis);

25.8. vienu Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pārstāvi;

25.9. trīs Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvjus;

25.10. pa vienam pārstāvim no Kultūras ministrijas, Veselības ministrijas un Zemkopības ministrijas.

26. Šo noteikumu 25.10.apakšpunktā minētos pārstāvjus Studiju akreditācijas komisijas sastāvā iekļauj, ja Studiju akreditācijas komisija izskata studiju virzienu, kas atbilst nozarei, kura ir attiecīgās ministrijas kompetencē. Šādā gadījumā Studiju akreditācijas komisijas priekšsēdētājs uzaicina uz attiecīgo Studiju akreditācijas komisijas sēdi arī šo noteikumu 25.10.apakšpunktā minēto ministriju deleģētos nozaru ekspertus, kuriem ir padomdevēja tiesības, kā arī šo noteikumu 29.2.apakšpunktā minētās tiesības.

27. Studiju akreditācijas komisijas locekļu pilnvaru laiks ir četri gadi, izņemot Latvijas Studentu apvienības pārstāvi. Latvijas Studentu apvienības pārstāvja pilnvaru laiks ir divi gadi.

28. Studiju akreditācijas komisija:

28.1. izskata augstskolas vai koledžas iesniegto iesniegumu par studiju virziena akreditāciju (turpmāk – akreditācijas iesniegums);

28.2. izveido studiju virziena novērtēšanas komisiju un apstiprina tās sastāvu;

28.3. vienlaikus ar studiju virziena novērtēšanas komisijas sastāvu apstiprina šo noteikumu 43. un 44.punktā minētos novērotājus;

28.4. pieņem lēmumu par attiecīgā studiju virziena akreditāciju;

28.5. lemj par izmaiņu izdarīšanu studiju virziena akreditācijas lapā;

28.6. apstiprina pilnvarotās institūcijas izstrādāto studiju virziena novērtēšanas organizatoriskā procesa metodiku un ievieto to Izglītības un zinātnes ministrijas mājaslapā internetā 10 darbdienas pirms studiju virzienu akreditācijas uzsākšanas;

28.7. lemj par augstskolas vai koledžas veikto izmaiņu pieļaujamību studiju virzienā pēc tam, kad augstskola vai koledža, ja tā vēlas veikt izmaiņas studiju virzienā, ir iesniegusi Studiju akreditācijas komisijā attiecīgu iesniegumu ar lūgumu apstiprināt izmaiņas studiju virzienā. Šajā apakšpunktā minētās izmaiņas studiju virzienā ir šādas:

28.7.1. studiju virzienam atbilstošās studiju programmas nosaukuma, iegūstamās profesionālās kvalifikācijas vai grāda izmaiņas;

28.7.2. izmaiņas prasībās, kas noteiktas, uzsākot studiju virzienam atbilstošās studiju programmas apguvi;

28.7.3. izdarītās izmaiņas studiju virziena akreditācijas periodā šim studiju virzienam atbilstošās studiju programmas ilgumā vai apjomā pārsniedz 20 procentu no akreditācijas iesniegumā noteiktās studiju virzienam atbilstošās studiju programmas obligātās un ierobežotās izvēles daļas apjoma kredītpunktos;

28.7.4. augstskolā vai koledžā attiecīgajā studiju virzienā strādājošā vēlētā akadēmiskā personāla izmaiņas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas, ja tās attiecas uz vismaz 20 procentiem no attiecīgajā studiju virzienā strādājošā vēlētā akadēmiskā personāla kopskaita vai ja vismaz 50 procentu no kopīgā akadēmiskā darba apjoma augstskolā vai koledžā attiecīgajā studiju virzienā (neietverot studiju programmas brīvās izvēles daļas, prakšu un gala pārbaudījumu īstenošanu) izpildi vairs nenodrošina akadēmiskais personāls, kura ievēlēšanas vieta ir attiecīgā augstskola vai koledža;

28.7.5. augstskola vai koledža vēlas slēgt kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām.